

Склади оснащуються різними стелажими й уніфікованою тарою, мостовими кранами, кран-балками, монорейками і тельферами, конвеєрами, штабелерами, авто- й електрокарами, робо-електрокарами. У гнучких виробничих системах використовуються спеціальні стелажі, призначені для розміщення плоских і ящиккових піддонів. Такі стелажі є системою осередків по вертикалі і горизонталі, що дає змогу застосовувати кодову шифровку і засоби автоматизації вантажно-розвантажувальних робіт. Склади з цими стелажими є невід'ємною частиною автоматизовано-транспортної системи гнучкого автоматизованого виробництва. Склади також повинні бути оснащені вимірвальними устаткуванням: вагами, кружками, мірниками, лічильниками, лінійними мірами для виміру довжини, висоти і діаметрів (метрами, рулетками, штангенциркулями та ін.).

Як правило, на складах виконується великий обсяг вантажно-розвантажувальних робіт і робіт із переміщення матеріальних цінностей. До основних напрямів розвитку складського господарства відносяться:

1. Комплексна механізація та автоматизація робіт. Наприклад, для великих складів це має бути закупівля й розташування комп'ютерів, що значно буде скорочувати час виконання багатьох складських операцій та буде попереджувати різного роду витрати. Наступним етапом буде закупівля різних автокарів та завантажувачів, узгоджуючи розміри складів, це також буде економити час.

2. Поліпшення використання складських приміщень, а також організація матеріально-технічного постачання на основі оптової торгівлі, упровадження систем матеріально-технічного постачання типу "just in time", що значно зменшують обсяг складських запасів.

3. Набір висококваліфікованого персоналу та впровадження заходів із підвищення рівня кваліфікації.

4. Найм експертів із питань перевірки та постійного стеження за ринком цін, валютних коливань. Валютним коливанням, взагалі, можна приділити багато уваги, тому що, наприклад, знаючи, що через деякий час долар виросте в ціні, можна непогано заробити, якщо закупили певний товар за старою ціною.

Таким чином, було розглянуто основні аспекти організації складського господарства на сучасному етапі. Складське господарство займає ключову роль у житті кожного підприємства, адже всі матеріальні потоки проходять крізьклади. Підприємствам потрібно приділяти особливу увагу організації складського господарства.

Наук. керівн. Сисоєв В. В.

Література: 1. Кузьмина Т. С. Складское хозяйство в логистической системе / Т. С. Кузьмина. – Волгоград : Изд. "ВолГУ", 2006. – 76 с. 2. Степанов В. И. Логистика : учебник для вузов / В. И. Степанов. – М. : Проспект, 2006. – 488 с. 3. Манжосов Г. П. Современный склад: Организация и технология / Г. П. Манжосов. – М. : КИА центр, 2003. – 220 с. 4. Аникин А. Б. Логистика : учебн. пособ. / под. ред. Б. А. Аникина. – М. : ИНФРА-М, 2008. – 328 с. 5. Демичев Г. М. Складское и тарное хозяйство : учебник для студентов вузов / Г. М. Демичев. – М. : Высшая школа, 2003. – 294 с. 6. Неруш Ю. М. Логистика : учебник для вузов / Ю. М. Неруш. – М. : Проспект, 2006. – 520 с.

УДК 658.771

Літвінов М. С.

Студент 4 курсу
факультету менеджменту та маркетингу ХНЕУ ім. С. Кузнеця

УПРАВЛІННЯ ЛОГІСТИЧНИМИ ПРОЦЕСАМИ НА ПІДПРИЄМСТВІ

Анотація. Розглянуто проблемні питання відсутності загальноприйнятої методики оцінки ефективності здійснення логістичних процесів на підприємствах. Визначено вимоги до прийняття ефективних управлінських рішень, систематизовано методи оцінки ефективності здійснення логістичних процесів, які можна використовувати на вітчизняних підприємствах різних галузей. Визначено ключові елементи ефективної горизонтальної організаційної структури управління логістичними процесами підприємств.

Аннотация. Рассмотрены проблемные вопросы отсутствия общепринятой методики оценки эффективности осуществления логистических процессов на предприятиях. Определены требования к принятию эффективных управленческих решений, систематизированы методы оценки эффективности осуществления логистических процессов, которые можно использовать на отечественных предприятиях различных отраслей. Определены ключевые элементы эффективной горизонтальной организационной структуры управления логистическими процессами предприятий.

© Літвінов М. С., 2014

Annotation. The problem of unavailability of a universally accepted methodology for assessing the effectiveness of the implementation of logistics processes at enterprises was studied. The requirements for effective management decisions were defined, methods of performance evaluation of logistics processes, which can be used at domestic enterprises in various industries were systematized. The key elements of an effective horizontal organizational structure of company logistics management were identified.

Ключові слова: логістичні процеси, оцінка ефективності здійснення логістичних процесів, ефективні управлінські рішення.

У сучасних ринкових умовах перед вітчизняними підприємствами постає проблема ефективного управління логістичними процесами в умовах невизначеності зовнішнього оточення та породжуваних нею ризиків. На ефективність здійснення логістичних процесів впливають помилки та прорахунки в управлінні матеріальними та супутніми потоками, неврахування певних ринкових умов (запізнення поставок сировини на підприємства, некомплектність замовлень, неправильно розрахований обсяг закупівель тощо).

Метою є дослідження і систематизація методів оцінки ефективності здійснення логістичних процесів на підприємствах.

Дослідженню проблем, пов'язаних зі здійсненням логістичних процесів підприємств, присвячені праці вчених: Семененка А. І., Сергєєва В. І., Крикавського Є. В., Окландера М. А., Миротіна Л. Б., Ташбаєва І. Е., Порошиної О. Г., Нечаєва Г. І., Кичкіної О. І., Солодкої О. В. та ін. Проблемним залишається питання відсутності загальноприйнятої методики оцінки ефективності здійснення логістичних процесів на підприємствах.

На безпосередні інтереси об'єкта управління впливає існуючий механізм його орієнтації на найбільш ефективний режим роботи без повсякденного і безпосереднього втручання "згори". До складу економічних методів управління належать організаційно-виробничі планування, метод комплексних цільових програм, комерційний розрахунок, система економічних регуляторів господарської діяльності.

Для того щоб управлінське рішення щодо підвищення ефективності здійснення логістичних процесів досягло своєї мети, воно має відповідати ряду вимог. Виділяють дев'ять вимог до прийняття ефективних управлінських рішень [1]:

1. Цілеспрямованість передбачає визначення мети для кожного управлінського рішення, яке чітко пов'язане зі стратегічним планом розвитку об'єкта управління.
 2. Наукова обґрунтованість передбачає розробку рішень з урахуванням об'єктивних закономірностей розвитку об'єкта управління, які відображаються в технічних, економічних, організаційних та інших аспектах його діяльності.
 3. Визначеність передбачає встановлення конкретних, виражених у кількісних або якісних показниках результатів реалізації рішення, яке розробляється.
 4. Правомірність передбачає правові норми та компетенції структурних підрозділів управління чи посадових осіб у процесі прийняття будь-якого рішення.
 5. Оптимальність передбачає вибір такого варіанта рішення, який відповідав би економічному критерію ефективності господарської діяльності: максимум прибутку за мінімальних витрат.
 6. Своєчасність передбачає необхідність прийняття рішення у момент виникнення проблеми, порушень, відхилень у перебігу господарських процесів.
 7. Комплексність передбачає врахування всіх найважливіших взаємозв'язків та взаємозалежностей діяльності підприємств.
 8. Гнучкість передбачає корективи, а інколи і прийняття нового рішення в управлінській динамічній системі.
 9. Повнота оформлення передбачає формування рішення чітко та лаконічно, щоб форма викладу виключала непорозуміння або двозначність у розумінні завдань.
- Детальний аналіз існуючих методів оцінки ефективності здійснення логістичних процесів підприємств наведено у таблиці, а також визначено можливості їх застосування у різних галузях промисловості [2; 3].

Таблиця

Систематизація методів оцінки ефективності здійснення логістичних процесів, які можна використовувати на вітчизняних підприємствах різних галузей

Розробники	Логістичні процеси	Галузі			
		харчова	торгівельна	машинобудівна	будівнича
1	2	3	4	5	6
1. Семененко А. І., Сергєєв В. І. Показник ефективності, який характеризує цільовий результат	Розподілення, складування, транспортування, закупівля, виробництво, управління запасами	+	+	+	+

1	2	3	4	5	6
2. Окландер М. А. Агрегований показник ефективності функціонування логістичної системи підприємства	Розподілення, складування, транспортування, закупівля, виробництво, управління запасами	+	+	+	-
3. Миротін Л. Б., Ташбаєв І. Е., Порошина О. Г. Показник ефективності функціонування логістичної системи (інтегральний критерій оптимальності або критерій мінімуму загальних витрат цієї системи)	Розподілення, складування, транспортування, закупівля, виробництво, управління запасами	+	+	+	+
4. Миротін Л. Б., Ташбаєв І. Е., Порошина О. Г. Показник ефективності використання спожитих ресурсів	Розподілення, складування, транспортування, закупівля, виробництво, управління запасами	+	-	+	-
5. Канке А. А., Кошева І. П. Коефіцієнт використання матеріалів	Виробництво	+	+	+	-
6. Стаханов В. М., Українцев В. Б. Показник ефективності	Виробництво, розподілення	+	+	+	-
7. Канке А. А., Кошева І. П., Д. Уотерс. Продуктивність, що залежить від техніко-експлуатаційних показників роботи рухомого складу	Транспортування	+	-	+	+
8. Нечаєв Г. І., Кичкіна О. І. Показник ефективності транспортно-складської логістики	Транспортування, складування	+	-	+	+

За проектом консультаційної фірми з управління логістичними процесами McKinsey ефективна горизонтальна організаційна структура підприємств повинна містити такі ключові елементи [4; 5]:

1. Будування роботи в першу чергу на організації процесів, а не на вирішенні окремих завдань. Орієнтуватися на цільові нормативи, пов'язані із задоволенням запитів споживачів, такі, як низькі ціни і швидке обслуговування.

2. Вирівнювання ієрархії (надати їй плоскішу структуру), мінімізуючи дроблення процесів. Краще формувати паралельні команди так, щоб кожна виконувала велику частину або всі операції окремого процесу, чим ланцюжок команд, що виконують одну або декілька окремих операцій для багатьох процесів.

3. Покладання на провідних керівників відповідальності за організацію і здійснення логістичних процесів.

4. Прив'язування цільових нормативів і системи оцінки результатів діяльності підприємства до кожного виду робіт, пов'язаних із задоволенням запитів споживачів.

5. Зосередження зусиль на організації і плануванні роботи команд, а не окремих виконавців. Окремі виконавці самостійно не в змозі постійно вдосконалювати операційні потоки.

6. За першої можливості поєднання управлінських і неуправлінських функцій та операцій. Надати командам повноваження самостійно наймати працівників, оцінювати результати роботи і здійснювати календарне планування.

7. Приділення особливої уваги тому, щоб кожен працівник мав навички в декількох видах діяльності. Фірмі не потрібні численні вузькі фахівці.

8. Інформування і навчання людей своєчасно, саме коли це потрібно для виконання конкретної роботи. Абстрактні поняття дійдуть до тих, кому вони потрібні в роботі, без управлінської тяганини тільки у тому випадку, якщо рядові виконавці (продавці, механіки та ін.) навчені, як ними користуватися.

9. Максимізація контактів усіх співробітників організації з постачальниками і споживачами. Це означає, що всі працівники об'єднаних команд повинні постійно знаходитися в місцях здійснення угод, безпосередньо спілкуючись із партнерами і клієнтами.

10. Налаштування матеріального заохочення, підвищення кваліфікації окремих співробітників та нарощування компетентності команд у цілому.

Таким чином, було визначено вимоги до прийняття ефективних управлінських рішень, систематизовано методи оцінки ефективності здійснення логістичних процесів, які можна використовувати в вітчизняних підприємствах різних галузей. Також було визначено ключові елементи ефективної горизонтальної організаційної структури управління логістичними процесами підприємств. Подальше дослідження необхідно спрямувати на розробку рекомендацій щодо підвищення ефективності здійснення логістичних процесів на вітчизняних підприємствах з урахуванням закордонного досвіду.

Наук. керівн. Руденко Г. Р.

Література: 1. Економіка логістичних систем : монографія / М. Васелевський, І. Білик, О. Дейнека та ін. ; за заг. ред. Є. Крикавського та І. Кубіва. – Львів : Національний Університет "Львівська політехніка", 2008. – 596 с. 2. Колодізева Т. О. Методичне забезпечення оцінки ефективності логістичної діяльності підприємств :

монографія / Т. О. Колодізева, Г. Р. Руденко. – Х. : Вид. ХНЕУ, 2012. – 292 с. 3. Нечаев Г. И. Влияние транспортно-складского процесса на функционирование логистических систем / Г. И. Нечаев, Е. И. Кичкина // Сборник докладов 2-й Международной научно-практической конференции "Проблемы подготовки профессиональных кадров по логистике", (Киев, 3–4 октября 2005 г.). – К. : НАУ, 2009. – С. 62–66. 4. Ballou R. H. Basic Business Logistics: Transportation, Materials, Management, Physical Distribution / R. H. Ballou. – New Jersey (USA) : Englewood Cliffs, Prentice-Hall International, Inc., 2007. – 544 p. 5. Солодка О. В. Реінжиніринг логістичних бізнес-процесів як спосіб їх вдосконалення / О. В. Солодка // Вісник НУ "Львівська політехніка". – 2010. – № 2. – С. 21–23.

Дудін Є. А.

УДК 658.751

Студент 4 курсу
факультету менеджменту та маркетингу ХНЕУ ім. С. Кузнеця

УДОСКОНАЛЕННЯ ТРАНСПОРТНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ЯК СКЛАДОВОЇ ЛОГІСТИЧНОЇ СИСТЕМИ ПІДПРИЄМСТВА

Анотація. Визначено напрями та розроблено рекомендації щодо вдосконалення транспортної діяльності вітчизняних підприємств. Проаналізовано показники якості транспортного забезпечення, показники, що оцінюють ефект від перевезення вантажів у встановлені терміни, показники, що характеризують втрати продукції при перевезенні, та показники оцінки ефекту від покращення умов транспортування. Виявлено можливі проблеми, які виникають при перевезенні вантажів, та шляхи їх вирішення. Запропоновано впровадити систему автоматизації транспортної діяльності на підприємствах.

Анотация. Определены направления и разработаны рекомендации по совершенствованию транспортной деятельности отечественных предприятий. Проанализированы показатели качества транспортного обеспечения, показатели, оценивающие эффект от перевозки грузов в установленные сроки, показатели, характеризующие потери продукции при перевозке, и показатели оценки эффекта от улучшения условий транспортировки. Обнаружены возможные проблемы, возникающие при перевозке грузов, и пути их решения. Предложено внедрить систему автоматизации транспортной деятельности на предприятиях.

Annotation. The study identified areas and developed recommendations for improving the transport activities of domestic enterprises. Indicators of transport provision quality, the effect of timely transportation of goods, the indicators characterizing production losses during transportation, and indicators assessing the effect of improved transportation were analyzed. Possible problems arising from the carriage of goods, and solutions to them were elicited. A system of automation of transportation activity was proposed.

Ключові слова: транспортна діяльність, логістична система, транспортне забезпечення, перевезення вантажів.

До логістичної системи підприємств входять закупівельна, виробнича, збутова, транспортна, складська та інші види діяльності. Важливою складовою вдосконалення логістичної системи підприємств є вдосконалення транспортної діяльності, що є дуже актуальним у сучасних умовах господарювання.

Мета – визначити напрями та розробити рекомендації щодо вдосконалення транспортної діяльності вітчизняних підприємств.

Зростає кількість публікацій російських та українських вчених із теоретичних і практичних основ логістики, зокрема транспортної логістики, а саме: Крикавського Є. В., Окландера М. А., Гаджинського А. М., Анкіна Б. А., Миротіна Л. Б., Ташбаєва І. Е. та ін. Проблемним залишається питання розробки комплексної програми вдосконалення транспортної діяльності підприємств.

Важливими показниками якості транспортного забезпечення є доставка вантажів у відповідні терміни і без втрат. До якісних показників, що характеризують транспортування вантажів у відповідні терміни, належать [1]:

- а) питома вага вантажів, перевезених на замовлення в обумовлені терміни;

© Дудін Є. А., 2014